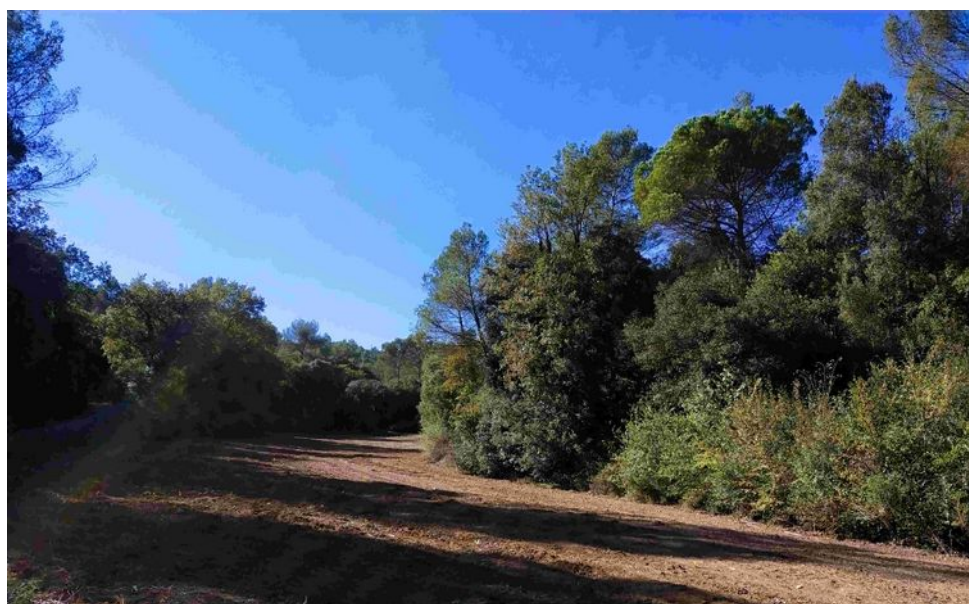

EL MEDI NATURAL del VALLÈS

Quadern didàctic
Secundària

Nom: _____ Curs/grup: _____ Data: _____

Associació per la Defensa
i l'Estudi de la Natura

Ecologistes
de Catalunya

AMB EL SUPORT DE

Ajuntament
de Sabadell

Ajuntament de Terrassa

Generalitat de Catalunya
Departament d'Acció Climàtica,
Alimentació i Agenda Rural

SOC

Servei d'Ocupació
de Catalunya

Generalitat
de Catalunya

Iniciativa d'Ocupació Juvenil

Unió Europea
Fons Social Europeu
L'FSE inverteix en el teu futur

Aquesta guia didàctica ha estat elaborada per l'Associació per la Defensa i l'Estudi de la Natura - Ecologistes de Catalunya (ADENC-EdC).

C. Sant Isidre, 140
08208 Sabadell
www.adenc.cat
93 717 18 87
correu@adenc.cat

ADN ADENC és un projecte per potenciar i dinamitzar l'àmbit de la Via Verda Sant Llorenç - Collserola a través de l'educació, l'art, el naturalisme i la custòdia del Territori.

Els objectius d'aquest itinerari són:

- Conèixer els principals ambients naturals de la plana del Vallès: pineda, alzinar, bosc mixt i camps de conreu.
- Identificar la vegetació característica d'aquests paratges.
- Conèixer alguns dels animals que hi viuen i els rastres que permeten detectar-ne presència.
- Descobrir el mosaic mediterrani i les seves funcions.
- Reconèixer els valors naturals i socials dels espais agroforestals de la plana del Vallès.

Per l'elaboració d'aquest projecte i d'aquesta guia s'ha rebut el suport de:

Redacció i imatges: ADENC

Il·lustracions dels paisatges: Isaac Camps Gamundi

Els continguts d'aquesta publicació estan sotmesos a llicències de Creative Commons:

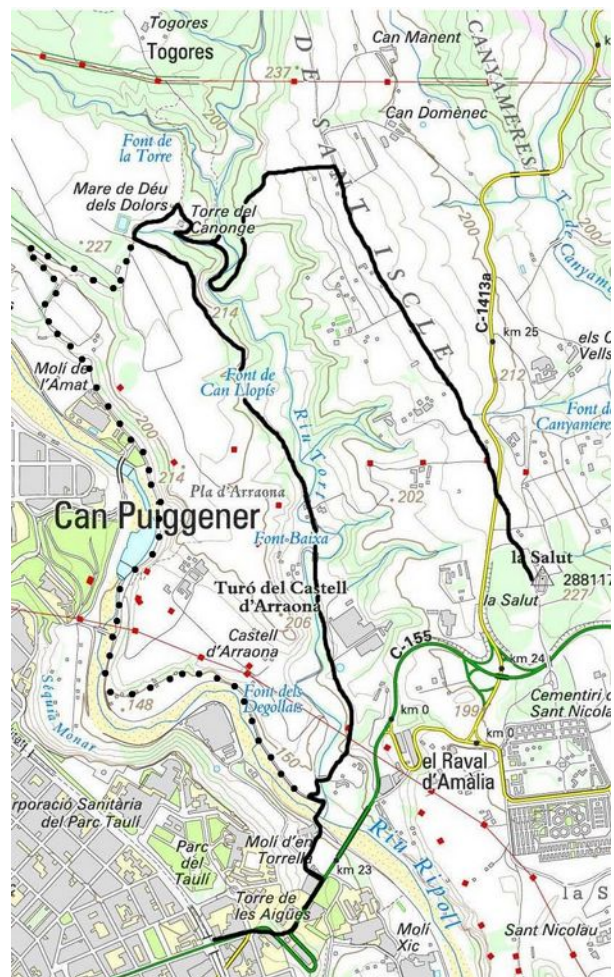

Sabadell, novembre de 2021

1 Situació geogràfica

Avui carenarem per la de Sant Iscle, des del parc periurbà de la Salut, a Sabadell. Des d'aquí disposem d'una excel·lent panoràmica d'una bona part del Vallès.

Després baixarem per la vall del riu Tort, cap al riu Ripoll.

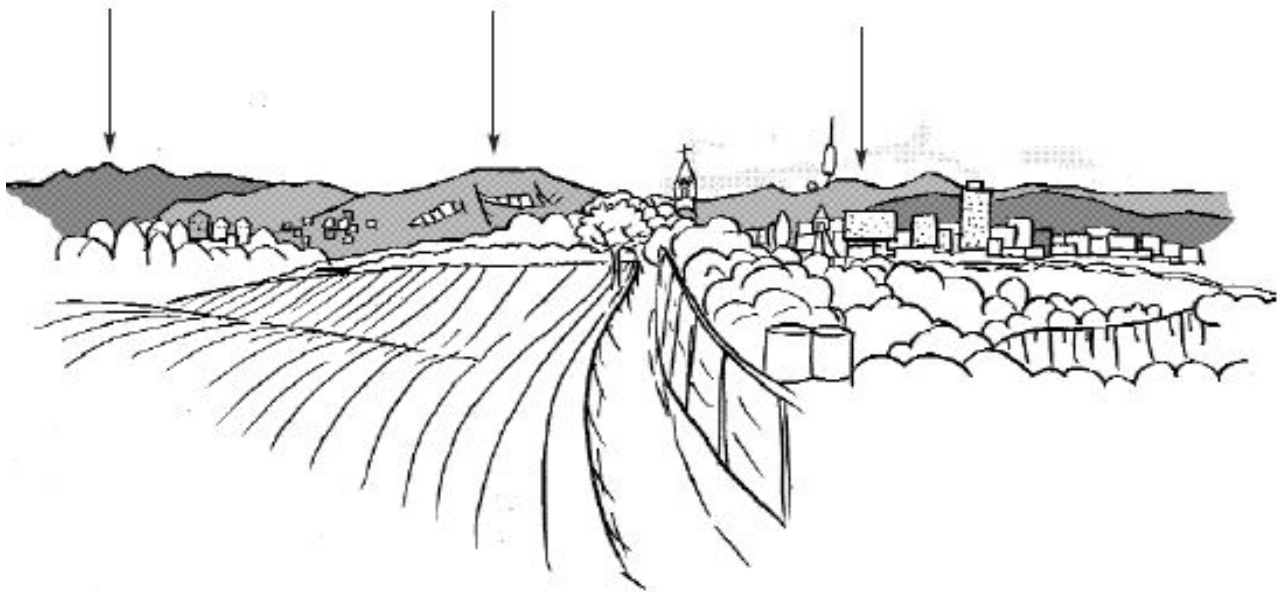
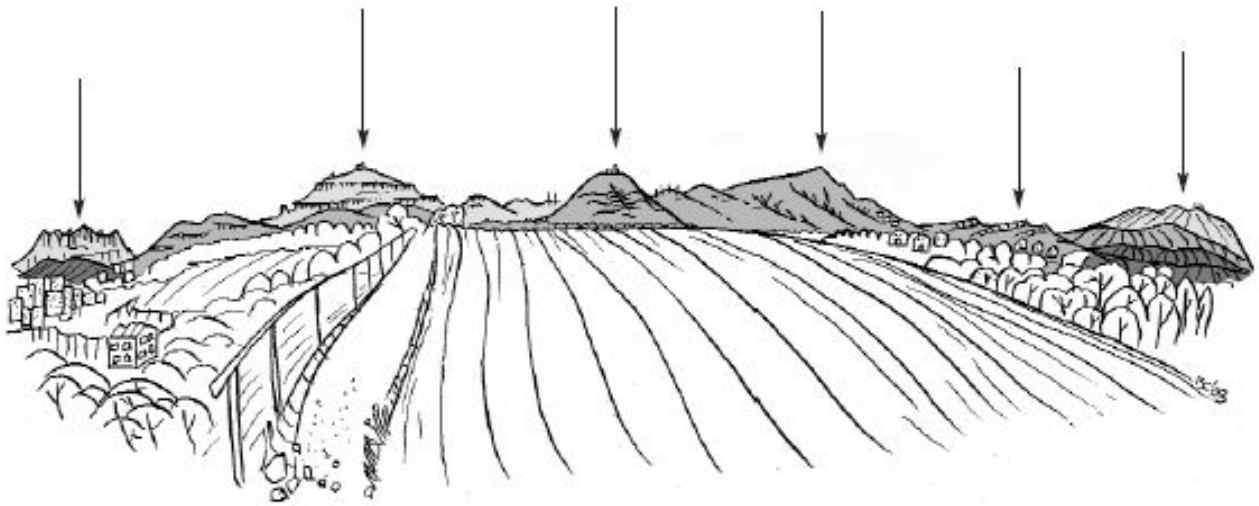

Un dels seus principals interessos d'aquest espai rau en el paper de **connector ecològic** entre la serralada litoral i la serralada prelitoral.

De fet ens trobem en l'espai que s'ha anomenat Via Verda Farell - Marina.

2 El paisatge des de la serra de Sant Iscle

Localitza els elements del paisatge més significatius que vegis des d'aquest punt del rodal i escriu el seu nom.

3 Els camps de conreu

L'acció humana que al llarg dels anys s'ha realitzat a la plana del Vallès s'ha configurat com actualment la coneixem: una combinació de camps, boscos i nuclis urbans que finalment formen l'anomenat **mosaic mediterrani**, on l'agricultura dominant és de secà.

Els conreus de secà i els marges de camps i camins són ambients oberts i de condicions extremes que es troben constantment alterats per l'acció humana. Als **conreus de secà** es cultiven espècies resistents a condicions extremes d'aigua i temperatura, i generalment són cereals (blat, ordi, civada...). Entremig dels conreus i als marges de camps i camins hi creixen espontàniament un bon nombre de plantes que es coneixen amb el nom de plantes **arvenses o ruderals**. Aquestes plantes també estan adaptades per créixer en aquests ambients.

Observa les diferents espècies vegetals que creixen als marges i dins dels camps i fixa't en les característiques que els permeten viure en aquests ambients oberts i en condicions extremes. Omple els quadres següents:

Ambient: camp de conreu	Ambient: vegetació ruderal
Característiques: 	Característiques:
Espècies a destacar: 	Espècies a destacar:
Adaptacions post-incendi: - Espècie germinadora - Espècie rebrotadora - No resisteix els incendis	Adaptacions post-incendi: - Espècie germinadora - Espècie rebrotadora - No resisteix els incendis

Identifica els animals que poden viure als camps de conreu.

Mamífers	Aus	Rèptils	Amfibis	Invertebrats
_____	_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____	_____

4 La pineda

Les pinedes són un bosc molt comú al Vallès. Les fulles dels pins són allargades i primes, les capçades són irregulars i poc atapeïdes, deixant passar una bona quantitat de llum. Aquestes característiques permeten que al sotabosc creixin un bon nombre d'espècies vegetals.

Observa les diferents espècies vegetals que trobem a les pinedes i fixa't en les característiques que els permeten viure en aquests ambients.

Ambient: pineda

Espècie:

Característiques:

Adaptacions post-incendi:

- Espècie germinadora
- Espècie rebrotadora
- No resisteix els incendis

Ambient: pineda

Espècie:

Característiques:

Adaptacions post-incendi:

- Espècie germinadora
- Espècie rebrotadora
- No resisteix els incendis

Ambient: pineda

Espècie:

Característiques:

Adaptacions post-incendi:

- Espècie germinadora
- Espècie rebrotadora
- No resisteix els incendis

Ambient: pineda

Espècie:

Característiques:

Adaptacions post-incendi:

- Espècie germinadora
- Espècie rebrotadora
- No resisteix els incendis

6 El bosc mixt mediterrani

Tot i haver-vos presentat la pineda i l'alzinar, un 40 % de la superfície total dels boscos a Catalunya és de boscos mixtos. Són boscos amb més biodiversitat que presenten avantatges davant els efectes del canvi climàtic.

Si trobes algun rastre d'animal en aquests boscos, omple la fitxa i dibuixa'l.

<p>Rastre:</p> <p>Animal a qui pertany:</p> <p>Lloc de trobada:</p> <p>Característiques:</p> <p>Dibuix</p>	<p>Rastre:</p> <p>Animal a qui pertany:</p> <p>Lloc de trobada:</p> <p>Característiques:</p> <p>Dibuix</p>
---	---

Identifica els animals que poden viure en els boscos mediterranis.

Mamífers	Aus	Rèptils	Amfibis	Invertebrats
_____	_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____	_____

8 Ordenem les idees

Després de fer aquest itinerari, digues quines espècies animals o vegetals t'han interessat especialment i destaca'n alguna qualitat.

Als camps de conreu

Espècie: _____
Interès: _____

A la pineda

Espècie: _____
Interès: _____

A l'alzinar

Espècie: _____
Interès: _____

Al bosc de ribera

Espècie: _____
Interès: _____

Quins beneficis creus que suposa mantenir aquests espais naturals?

- **Beneficis ecològics:** _____

- **Beneficis econòmics:** _____

- **Beneficis socials:** _____

Quins creus que són els seus punts febles?

Què creus que es pot fer per millorar la conservació dels espais naturals i el paisatge de la plana del Vallès?

I tu, què pots fer per millorar-ho?

